

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A képző- és iparművészeti ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga részletes érettségi vizsgakövetelményei az V. Képző- és iparművészet ágazat következő szakképesítéseinek közös szakmai tartalmát veszik alapul:

- 54 211 01 Dekorátor,
- 54 211 02 Divat- és stílustervező,
- 54 211 03 Festő,
- 54 211 04 Grafikus,
- 54 211 05 Kerámiaműves,
- 54 211 06 Ötvös,
- 54 211 07 Szobrász,
- 54 211 08 Textilműves,
- 54 211 09 Üvegműves,
- 54 211 10 Művészeti és médiafotográfus.

A) KOMPETENCIÁK

1. Művészettörténeti korok, műalkotások elemzése, értelmezése

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. A művészettörténet stíluskorszakai az ókortól a 19. század végéig	Ismerje a művészettörténeti korszakokat, a meghatározó műalkotásokat, alkotókat. Legyen képes felismerni a művészeti alkotások, műemlékek kronologikus helyét a művészettörténet folyamatában.	Legyen képes önállóan ismertetni az adott korszak vagy műtárgy általános és egyedi jellemzőit. Legyen képes átlátni a művészeti alkotások kultúrtörténeti és stílári elhelyezkedését, társadalmi szerepét.
1.2. A művészet kifejezőeszközeinek ismerete, stílári megoldások a különböző alkotók műveiben	Ismerje a legjelentősebb műtárgyak általános technikai és stílári jellemzőit. Legyen képes megérteni a szakirodalomban alkalmazott történeti-technikai leírásokat. Ismerje a művészettörténet legfontosabb szakmai kifejezéseit.	Legyen képes értelmezni és összehasonlítani a legjelentősebb műtárgyak általános és egyedi jellemzőit. Legyen képes a művészettörténet szakmai kifejezéseinek megfelelő használatára.

1.3. Saját vélemény logikus, elemzési módszerekre támaszkodó interpretálása a műalkotások elemzése és a kiadott feladat kapcsán		Legyen képes ismeretei alapján összehasonlító elemzéseket végezni a különböző klasszikus műalkotások, műemlékek körében. Legyen képes az adott témáról pontos, szabatos, lényegre törő szakmai kommunikációt folytatni.
---	--	---

2. Szabadkézi rajzolás, festés, térkonstrukciók alakítása

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Szabadkézi rajzolás látvány után	Legyen képes koncentrált megfigyelésre és az ábrázolt látvány visszaadására szabadkézi rajzokon. Ismerje a sík, a tér és a forma ábrázolásának követelményeit. Legyen képes a kompozíciós elvek, az arányok, a szerkezet követelményeit figyelembe venni rajzoláskor. Tudjon tónusos rajzot készíteni a látvány alapján. Legyen képes geometrikus testeket, természeti formákat és emberi figurát, portrét rajzolni.	Legyen képes pontos megfigyelések alapján szabadkézi rajzot készíteni. Legyen képes jó arányú és karakterű, a lényegre kiemelő szabadkézi rajzokat készíteni. Lássa át a rész és egész viszonyát, a kép ritmusát a rajzon. Tudjon élni a kiemelés és elhagyás módszerével az ábrázolás során. Legyen képes ábrázolni a fény- és árnyékhatásokat. Legyen képes teljes alakos emberi figurát rajzolni.
2.2. Festés	Ismerje a színhasználat, formaalakítás és festői eszközök alkalmazásának különböző módszereit. Legyen képes foltábrázolásra a festmények készítésekor.	Ismerje a festészet műfajait, stílusbeli változatait és a színelmélet alapjait. Legyen képes karakteres ábrázolásra és lényegkiemelésre a festmények készítésekor. Legyen képes a kifejezés érdekében alkotásaiban érvényesíteni a tudatos színhasználatot és formaalakítást. Legyen képes munkáiban változatos festői eszközöket alkalmazni. Legyen képes alkalmazni a különböző színkeverési eljárásokat. Ismerje és alkalmazza a színek kölcsönhatásából eredő lehetőségeket.

3. Szakműhely vagy műterem szakszerű használata

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. Motívumkeresés, gyűjtőmunka, tanulmányrajzok készítése hagyományos és számítógépes módszerekkel	Legyen képes a megadott szempontok szerint információkat gyűjteni a szakmai feladatához.	Legyen képes csoportosítani az inspirációs forrásokat funkciójuk, stílusuk vagy technikájuk szerint. Legyen képes megválasztani a feladathoz legalkalmasabb formai és technikai eszközöket.
3.2. Feladatértelmezés	Legyen képes megérteni és pontosan követni a kiadott feladatot.	Legyen képes értelmezni és a szükséges formában megoldani a kiadott feladatot. Legyen képes indokolni a választott tervezési vagy alkotói megoldásait.
3.3. Saját tervek felhasználása a kivitelezés során	Ismerje a szakmai feladatok megoldására alkalmas technikai megoldásokat. Legyen képes a kiadott szakmai feladatok gondos, körültekintő megoldására.	Legyen képes megválasztani a szakmai feladat megoldására legalkalmasabb funkcionális és formai megoldásokat. Legyen képes a tervezési ismereteit beépíteni tervezési és alkotómunkájába.
3.4. Anyag- és technológiai ismeretek felhasználása a kivitelezés során	Legyen képes a szakmai elvárásoknak megfelelő minőségben elkészíteni feladatait.	Legyen képes megválasztani a feladathoz legalkalmasabb formai és technikai eszközöket. Legyen képes konzekvensen végigvinni a tervezői-alkotói elképzeléseit.

4. Kreativitás, ötletgazdagság

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1. A feladat vagy probléma meghatározásának módjai, menete	Ismerje a szakmai terület innovatív megoldásait.	Legyen képes szakmai munkáját innovatív, egyéni módon megközelíteni. Tudjon önállóan dönteni a felmerülő ötletek kiválasztásáról. Legyen képes saját, újszerű, vagy egyedi megoldásokat találni a szakmai anyagok elkészítésekor és a kivitelezések során.

4.2. Tanulmányrajzok alapján kreatív tervek készítése	Legyen képes ötleteit, terveit rajzi vázlatokkal rögzíteni,	Legyen képes rajzi eszközökkel ábrázolni terveit, elképzeléseit.
	tervdokumentációval alátámasztani.	Legyen képes mérlegelni az egyedi tervezési, technikai megoldásainak technikai követelményeit.
4.3. Tervdokumentációk anyagainak elkészítése, összeállítása	Legyen képes terveit prezentálható formában elkészíteni.	Legyen képes az újabb megközelítések, technikai megoldások beépítésére a tervezési munkába. Legyen képes összegezni a tervei, szakmai anyagai innovatív elemeit, illetve alkotásainak egyéni vonásait.
4.4. A tervezésemélet alkalmazása	Ismerje a tervezési munka fázisait. Legyen képes a hagyományos megoldásokhoz újabb ötleteket társítani a tervezési munkája során.	Ismerje a szakmai problémák megoldására használatos tervezési, technikai metódusokat, és ezeket építse be a kivitelező munkájába.

5. Gyakorlatias feladatértelmezés

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
5.1. Anyag- és eszközhasználat	Legyen képes megérteni a kiadott szakmai feladatot. Legyen képes a vizuális ábrázolás eszközeinek használatára a szakmai feladatok előkészítésekor. Ismerje a vázlatkészítési, modellezési eljárásokat és a kivitelezési folyamat fázisait.	Legyen képes értelmezni a kiadott szakmai feladatot. Legyen képes megragadni a megoldandó feladat lényegét. Legyen képes tudatosan alkalmazni a vizuális ábrázolás eszközeit a szakmai munka előkészítésekor. Legyen képes átlátni a tervezési, illetve alkotási folyamat fázisait, vázlatkészítési és modellezési eljárásait. Legyen képes terveit a legalkalmasabb technikai eszközökkel megvalósítani.
5.2. Szakmai technikák, technológiák ismerete és alkalmazása	Legyen képes szakszerűen használni technikai berendezéseit, eszközeit. Ismerje a kivitelezési munkájához szükséges anyagokat és technológiákat.	Tudjon magabiztos, szakszerű eszközhasználat dolgozni. Legyen képes kivitelezési munkáját széles körű anyagismeretére és a technológiai ismereteire építeni.

6. Manuális és digitális prezentáció készítése

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
6.1. Manuális dokumentáció készítésének és bemutatásának módjai	Legyen képes anyagot gyűjteni, dokumentálni és archiválni a szakmai munkái során. Legyen képes a tervek és alkotások manuális eszközökkel történő installálására, rendezésére és bemutatására.	Tudjon a tervezési munkájához célzott anyaggyűjtést végezni, tevékenységét rendszerezetten dokumentálni és archiválni. Legyen képes alkotásait szakmai igényességgel rendezni, szerkeszteni és önállóan bemutatni.
6.2. Informatikai ismeretek és prezentációs formák	Legyen képes elektronikus eszközökkel dokumentálni, archiválni, prezentációt készíteni és bemutatni.	Legyen képes különböző digitális és elektronikus eszközökkel dokumentálni, archiválni, prezentációt készíteni és bemutatni. Legyen képes a szakmai technikai és esztétikai elvárásoknak és a szakszerű bemutatás szabályainak megfelelően prezentálni és szakmai kommunikációt folytatni.

TÉMAKÖRÖK

1. Művészettörténet

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. A művészetek története az ókortól a 19. század végéig	Ismerje a művészettörténet nagy korszakait és kiemelkedő alkotóit. Ismerje a műemlékek, művészeti alkotások, iparművészeti tárgyak keletkezésének társadalmi és földrajzi környezetét. Legyen képes felismerni az egyes művészettörténeti korszakok közismert alkotóit, kiemelkedő alkotásait, tárgyait. Ismerje az ókori egyiptomi birodalom korszakait, az egyiptomi művészet stílusjegyeit, jellegzetességeit. Ismerje az antik görög művészet korszakait, stílusjegyeit, jellegzetességeit. Ismerje az antik római művészet nagy korszakait, stílusjegyeit,	Legyen képes bemutatni a művészettörténet korszakait és kiemelkedő alkotásait az egyes történelmi korok és időszakok szellemiségébe ágyazottan. Legyen képes a műalkotások önálló értelmezésére, összehasonlítására, az ismeretek kreatív alkalmazására (kor- és stílusmeghatározás, műleírás, műelemzés). Legyen tisztában a társadalmi berendezkedés és a kultúra egymásra hatásával. Legyen képes a művészeti alkotások, iparművészeti tárgyak és szokások korba és környezetbe illesztésére. Legyen képes bemutatni az egyes művészettörténeti korszakok közismert

	jellegetességeit, magyar vonatkozásait. Ismerje az ókeresztény és bizánci művészet kialakulásának történeti körülményeit, jellegetességeit. Ismerje a románkori művészet főbb területeit, stílusjegyeit, jellegetességeit. Ismerje a gótikus művészeti korszak legfőbb műemlékeit, alkotásait, stílusjegyeit. Ismerje az itáliai reneszánsz művészet korszakait, stílusjegyeit, jellemzőit. Ismerje a barokk művészet jellemző műfajait, Európa különböző területeinek eltérő barokk stílusjegyeit. Ismerje a klasszicizmus és romantika művészetének alkotásait, megnyilvánulási területeit. Ismerje az impresszionizmus és posztimpresszionizmus alkotásait és vezéralakjait. Ismerje a 19. század végi európai építészeti, művészeti és tárgykultúra jellemző példáit, kiemelkedő alkotóit.	alkotóit, kiemelkedő alkotásait, tárgykultúráját. Legyen képes bemutatni vagy adott szempontok szerint elemezni - az ókori egyiptomi birodalom korszakait, az egyiptomi művészet stílusjegyeit, jellegetességeit. - az antik görög művészet korszakait, stílusjegyeit, jellegetességeit. - az antik római művészet nagy korszakait, egyedi sajátosságait, magyar vonatkozásait. - az ókeresztény és bizánci művészet kialakulásának történeti körülményeit, jellegetességeit. - a románkori művészet főbb területeit, stílusjegyeit, jellegetességeit. - a gótikus művészeti korszak szellemiségét, legfőbb műemlékeit, alkotásait, stílusjegyeit. - az itáliai reneszánsz művészet korszakait, stílusjegyeit, jellemzőit. - az Itáliától északra fekvő területek reneszánsz művészetének társadalmi hátterét, stílusjegyeit, kiemelkedő alkotóit. - a barokk kor művészetét, jellemző műfajait, Európa különböző területeinek eltérő barokk stílusjegyeit. - a klasszicizmus és romantika művészetének szellemi hátterét, megnyilvánulási területeit. - az impresszionizmus és a posztimpresszionizmus festészeti vívmányait, alkotásait, vezéralakjait. - a 19. század végi európai építészeti, művészeti és tárgykultúra jellemző törekvéseit, kiemelkedő alkotóit.
--	---	---

2. Rajz, festés gyakorlat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. A látvány utáni ábrázolás és formaképzés alapjai	Ismerje a képi komponálás szabályait. Legyen képes alkalmazni a perspektivikus ábrázolás törvényszerűségeit.	Legyen képes a kompozíció arányainak helyes megválasztására. Legyen képes alkalmazni a perspektivikus ábrázolás és más
	Legyen képes a látvány arányainak megfigyelésére, ábrázolására. Legyen tisztában a színek törvényszerűségeivel. Ismerje a különböző kontraszthatásokat Legyen képes a fény-árnyék viszonyok megjelenítésére, a tónusok alkalmazására. Tudja alkalmazni a rajzolás és festés különböző technikáit. Legyen képes megjeleníteni egyszerű geometrikus és természeti formákat. Legyen képes megjeleníteni az épített külső és belső környezetet. Tudjon tárgyakat, növényi és állati formákat, emberi figurát, portrét rajzolni vagy festeni. Legyen képes az elkészült munkáit bemutatásra előkészíteni.	térábrázolási rendszerek törvényszerűségeit. Ismerje a különböző sík és plasztikus elemek formaalakító és felületképző lehetőségeit. Legyen tisztában a színek törvényszerűségeivel és kifejezőerejével. Ismerje és alkalmazza tudatosan a különböző kontraszthatásokat. Legyen képes a fény-árnyék viszonyok következetes megjelenítésére - a tónusképzés lehetőségeinek bemutatására. Legyen képes tudatosan kiválasztani és alkalmazni a rajzolás és festés különböző technikáit. Legyen képes megjeleníteni egyszerű geometrikus formákat és bonyolult térelemeket. Legyen képes ábrázolni természeti formákat, növényeket és állatokat, ismerje azok felépítését, arányait, mozgásait. Legyen képes az épített külső és belső környezet térbeli megjelenítésére. Tudjon különböző kompozíciókat alkotni, montázst, kollázst, kevert és egyedi technikákat alkalmazni. Ismerje a formák térszerkezeti sajátosságait, legyen képes a statikai-dinamikai viszonyainak térbeli ábrázolására.

2.2. Az emberábrázolás alapjai	Ismerje a képi komponálás szabályait. Ismerje a különböző képi elemek felületképző lehetőségeit. Legyen tisztában a színek törvényszerűségeivel. Legyen képes a fény-árnyék viszonyok megjelenítésére, a tónusképzés lehetőségeinek megmutatására. Ismerje a rajzolás és festés különböző technikáit. Ismerje az emberi test felépítését, arányait.	Legyen képes tudatosan alkalmazni a képi komponálás szabályait a portré, ülő és álló alakok esetében. Ismerje a különböző képi elemek felületképző lehetőségeit. Legyen tisztában a színek törvényszerűségeivel és kifejezőerejével. Legyen képes a fény-árnyék viszonyok megjelenítésére, a kontraszthatások és a tónusképzés lehetőségeinek megmutatására.
	Legyen képes emberi figura, portré rajzolására, festésére, a belső szerkezet, tömegarányok, a tónusok vagy a színek helyes ábrázolására. Legyen képes az elkészült munkáit bemutatásra előkészíteni.	Legyen képes tudatosan megválasztani a rajzolás és festés különböző technikáit. Ismerje az emberi test felépítését, anatómiai szerkezetét, arányait, mozgását. Legyen képes emberi figura, portré rajzolására, festésére, a belső szerkezet, tömegarányok, tónusok vagy a színek helyes ábrázolására.
2.3. Ember és tér	Ismerje a képi komponálás szabályait az ember és tér ábrázolása során. Legyen tisztában a színek törvényszerűségeivel. Legyen képes a fény-árnyék viszonyok megjelenítésére, a tónusképzés lehetőségeinek bemutatására. Ismerje a rajzolás és festés különböző technikáit. Legyen képes megjeleníteni a környezet és emberi figura együttesét. Legyen képes emberi figura, portré rajzolására, megfestésére. Legyen képes az elkészült munkáit bemutatásra előkészíteni.	Legyen képes tudatosan alkalmazni a képi komponálás szabályait a térben ülő és álló alakok ábrázolásakor. Legyen tisztában a színek törvényszerűségeivel és kifejezőerejével. Legyen képes a fény-árnyék viszonyok megjelenítésére, a kontraszthatások a tónusképzés lehetőségeinek bemutatására. Legyen képes tudatosan megválasztani a rajzolás és festés különböző technikáit. Legyen képes megfelelő arányokkal megjeleníteni az épített külső és belső környezet és emberi figura együttesét. Tudjon különböző kompozíciókat alkotni, montázst, kollázst, kevert és egyedi technikákat alkalmazni. Legyen képes emberi figura és a tér együttesének különböző megközelítésű ábrázolására, megfestésére. Legyen képes részt venni dombormű, szobor és plasztika vagy installáció készítési folyamatában.

3. Tervezés és gyakorlat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. A feladat vagy probléma meghatározásának módjai, menete	Legyen tisztában az információgyűjtés menetével, formáival. Legyen képes megérteni és pontosan követni a kiadott feladatokat. Ismerje a szakmai feladatok megoldásának menetét. Legyen képes terveket, vázlatokat, koncepcióterveket készíteni a kivitelezési feladataihoz.	Legyen képes célzott és rendszerezett információgyűjtésre, inspirációs források áttekintésére. Legyen képes szakmai munkája előkészítéséhez tanulmányrajzokat, vázlatokat vagy koncepcióterveket készíteni hagyományos és számítógépes módszerekkel. Legyen képes a vizuális jelek, szimbólumok egyértelmű, következetes használatára (pl. magyarázó, közlő rajzon). Ismerje a szakmai feladat vagy tervezési probléma önálló meghatározásának módjait, menetét.
3.2. Tervdokumentációk anyagainak elkészítése, összeállítása	Legyen képes közreműködni a tervdokumentációk anyagainak összeállításában. Ismerje az alapvető tipográfiai szabályokat. Ismerje az elkészült munkák bemutatásra való előkészítésének és kiállításának szabályait. Legyen képes a portfóliójának összeállítására.	Ismerje a tervdokumentációk anyagainak elkészítési és összeállítási módszereit. Legyen képes a látvány egyszerű lerajzolását meghaladó ábrázolási formákat, átlényegítést, absztrakciót alkalmazni. Legyen képes komplex tervdokumentációt készíteni a kivitelezési feladataihoz. Legyen képes figyelembe venni a tipográfia alapvető szabályait tervezési és prezentációs munkája során. Ismerje a kiállítás lehetséges módjait. Legyen képes az alkotásai bemutatásához kiállítási koncepciót készíteni, a szükséges installációt megtervezni, Legyen képes az elkészült munkáit önállóan bemutatni és kiállítani.
3.3. Anyag- és technológiai ismeretek megfelelő felhasználása a kivitelezés során	Ismerje a szakmai területen használatos alapanyagok, segédanyagok felhasználási, alkalmazási módjait. Ismerje a szakmai terület kivitelezési munkáihoz használatos technikai és technológiai eljárásokat.	Legyen képes alkalmazni a szakmai terület tervezéséhez használatos anyagokat, eszközöket. Legyen képes alkalmazni a szakmai területen használatos alapanyagokat, segédanyagokat. Ismerje az anyagok felhasználási, alkalmazási módjait, az anyaghasználat korlátait.

	Ismerje a szakmai kivitelező eszközöket és berendezéseket.	Legyen képes megfelelően használni a szakmai kivitelező eszközöket és berendezéseket.
3.4. Kivitelezés	Legyen képes a feladatnak és a tervezési-kivitelezési célnak megfelelő anyagok és eszközök kiválasztására. Legyen képes a feladatait egyenletes minőségi szinten elkészíteni. Legyen képes a kivitelezés folyamatát dokumentálni.	Legyen képes saját tervei szerint elkészíteni szakmai feladatát. Legyen képes a kivitelezés folyamatát magas szinten, írásban és képekben is dokumentálni.
3.5. Portfólió kialakítása bemutatása és fejlesztése	Legyen képes a kutatási, tervezési és kivitelezési folyamat dokumentálására. Legyen képes a portfólió szisztematikus, színvonalas összeállítására	Legyen képes a kutatási, tervezési és kivitelezési folyamat magas szintű végig vitelére, visszakövethető dokumentálására.